

Laikraksts iznāk trīs reizes nedēļā: otrdienās, ceturtdienās un sestdienās

UZVARAS CEĻŠ

Redakcija Livānos, Rīgas ielā 33. Tālruni: redaktoram 41, redakcijai 58. Numurs maksā 10 kapeikas

Latvijas Komunistiskās partijas Livānu rajona komitejas un Livānu rajona Darbaļaužu deputātu padomes orgāns

№ 135 (1086)

Sestdien, 1957. g. 16. novembrī

8. gads

Sēkļa nākošā gada pavasara sējai jā sagatavo laikus

Vai Jūsu kolchozā tas jau izdarīts?

Lauksaimniecībā panākumus lielā mērā izšķir visu lauksaimniecības kultūru sēklkopība. Tomēr šī svarīgā agronomijas darba nozare mūsu rajona kolchozos atrodas visai zemā līmenī. Bet ar to nedrīkst samierināties, jo tāpēc mēs neievēcam ievērojamu daudzumu labības un lopbarības, nevaram vajadzīgos apmēros paplašināt ilggadīgo zālāju sējumus.

Rajona kolchozu lietākā daļā gadu no gada netiek savlaicīgi atbērti labs sēklas materiāls. Lauksaimniecības speciālisti un kolchozu priekšsēdētāji šim svarīgajam uzdevumam pievērš maz vērības, kādēļ sēklas materiālu tādiem kolchoziem kā Ļeņina vārdā nosauktajam, „Molodaja gvardija“ un citiem 70 procentu apmērā nākas aizņemt no valsts.

Neapmierinoši graudaugu sēklas materiāla atbēšana caurmērā pa rajonu noris arī šogad, jo uz 10. novembri graudaugu sēklas atbērtas tikai par 59 procentiem. Protams atsevišķi rajona kolchozi, kā, piemēram „Nākotne“, „Sarkanais karogs“, „1. Maijs“, kuri ik gadus iegūst augstas un stabilas graudaugu ražas, arī tagad atbēruši sēklas materiālu simtprocentīgi.

Turpretī lauksaimniecības artelis „Dzīmtene“ (priekšsēdētājs b. Stikāns), „Molodaja gvardija“ (agronome b. Aboliņa) un Čapajeva vārdā nosauktais kolchozs (agronoms b. Pinkulis) graudaugu sēklas nav atbēris nevienu centneru.

Nepareizs ir to kolchozu vadītāju uzskats, kuri tagad necenšas atbērt un saglabāt savu sēklas materiālu fondus, bet ir cerībās, ka pavasārī atkal saņems no valsts fondiem sēklas materiālu, kurš nav piemērots mūsu apstākļiem.

Vēl sliktāks stāvoklis kolchozos ir ar linsēklu atbēšanu. Uz 10. novembri plāns izpildīts tikai par 25 procentiem. Arī šo sēklu atbēšanas plānu kolchozi Staļina vārdā nosauktais, „1. Maijs“ izpildījuši vairāk nekā simtprocentīgi, bet lielākā daļa kolchozu nepamatoti vilcinās ar linsēklu nokulšanu un sēklas materiāla atbēšanu.

Ļoti neapmierinoši norit ilggadīgo zālāju sēklinieku kulšanas darbi un sēklas materiāla atbēšana, kādēļ uz šodienas zālāju sēklas at-

bērtas tikai par 21 procentu no plāna. Ar ilggadīgo zālāju kulšanu nedrīkst vilcināties ne vienu dienu, jo pretējā gadījumā zudumā aizies daudz vērtīgo ilggadīgo zālāju sēklas, kas ir viens no faktoriem tālākas lopbarības bāzes nostiprināšanai.

Daudzi kolchozu vadītāji no iepriekšējo gadu pieredzes ir pārliecinājušies, cik dārgas un grūti sameklējamas šīs sēklas pavasarī. Tagad, kad iestājušies labvēlīgi laika apstākļi, viens no galvenajiem kolchozu vadītāju un lauksaimniecības speciālistu uzdevumiem ir visdrīzākā laikā paveikt kulšanas darbus un līdz ar to atbērt arī vajadzīgos sēklas fondus.

Sevišķa vērība jāveltī kartupeļu sēklas saglabāšanai. Savlaicīgi, pietiekami bieži jānosedz uz lauka iezīemotie kartupeļi un jānodod uzraudzībā atbildīgām personām, pievēršot jo sevišķu vērību kartupeļu vēdināšanai, par cik tie slāpā rudenī, tika sabērti mītri.

Jāpiezīmē, ka mūsu cerības neattiecas arī mūsu rajona sēklaudzēšanas kolchozi. Lauksaimniecības artelis „Padomju Latvija“ (priekšsēdētājs b. Suchiņins, agronom b. Veselis) ilggadīgo zālāju sēklaudzēšanas plānu neizpildīja, jo no 7,1 tonnas zālāju sēklu, kas bija jānodod, valstij nodotas tikai 1,5 tonnas. Kolchozs „Zelta vārpa“ (priekšsēdētājs b. Černodubs, agronom b. Ancāns) neapmierinoši sagatavo šķirnes sēklas. Tā, piemēram, no plānotajām 20 tonnām ziemas rudzu sēklu kolchozs apmainīja tikai 5,5 tonnas ar pārējiem rajona kolchoziem, bet no plānotajām 40 tonnām vasarāju graudaugu kultūram apmaiņai nodotas tikai 7 tonnas. Šī kolchoza agronom b. Ancāns maz popularizē izaudzētās šķirnes sēklas vērtīgās īpašības, tādēļ nav nejaušība, ka dažs labs rajona kolchoza lauksaimniecības speciālists nezina, kādas šķirnes audzē mūsu rajonā sēklaudzēšanas kolchozi.

Kolchozu vadītājiem, lauksaimniecības speciālistiem un MTS galvenajai agronomei jāpanāk, lai katrs kolchozs sevi apgādātu ar pašā audzētām graudaugu, zālāju, līnu un citu kultūru šķirnes sēklām, līdz ar to būs radīta droša filiāla lauksaimniecības kultūru ražības celšanai.

Pārskats

par rajona kolchozu socialistiskās sacensības gaitu piena ieguvē no 1957. g. 1.—10. novembrim

№ p.k.	Kolchoza nosaukums	Izslaukts piens no vienas barības govs litros
1.	Nākotne	85,1
2.	Staļina v. n.	65,9
3.	Zelta vārpa	55
4.	Brīvais zemnieks	52,8
5.	Sarkanais karogs	48,9
6.	Darbs	48,9
7.	1. Maijs	48,5
8.	Daugava	47,1
9.	Čiņa	42,3
10.	Druva	41,4
11.	Oškālna v. n.	40,7
12.	Ziedošā vārpa	39,8
13.	Dzīmtene	37,9
14.	Čapajeva v. n.	37,7
15.	Latgales zieds	36,3
16.	Strauts	35,9
17.	Uzvara	32,5
18.	Gaisma	30,7
19.	Kaļiņina v. n.	30
20.	Molodaja gvardija	29,7
21.	Draudzīgais maijs	27,9
22.	Padomju Latvija	26,3
23.	Vorošilova v. n.	26
24.	Ļeņina v. n.	25,7
25.	Darba tauta	17,9

Kaut šodien publicētais pārskats par dažām dienām nokavējies, taču stāvoklis ar piena izslaukumiem rajonā tāds pats. Un, jā saka, ka vienā otrā kolchozā dienas izslaukumi no vienas govs, kā saka, ārpus katras kritikas. Taisni neticami, bet fakts, ka Kaļiņina vārdā nosauktajā kolchozā pēdējās 10—15 dienās piena izslaukums no vienas govs nepārsniedz 3 litrus (!). Kā? — ikviens sašutumā pacels balsi, šeit taču šogad tik daudz barības.

Nu jā, barības Kaļiņina vārdā nosauktajā kolchozā netrūkst. Virszemes stīrpāsguļ pāri par 1000 tonnām kukuruzas skābarības vien, šķūņos papildam āboliņa, taču izslaukumi niecīgi.

Tūlīt aiz šī kolchoza ierīn-

dojas „Padomju Latvija“. Šeit arī kukuruzas skābarības ir apmēram ap 1000 tonnām, bet abi lauksaimniecības speciālisti Veselis un Kazakovska, komplekso brigāžu brigādiēri ar priekšsēdētāju priekšgalā ar saimniecisku skatu noskaidrās uz skābarības tvirtu pusi un pašapmierināti nopūšas: — Šogad skābarības netrūks. Bet tas, ka šodien katra govs dod drusku pāri 2 litriem, viņus neuztrauc.

Maz piena izslauc Ļeņina vārdā nosauktajā kolchozā, vēl mazāk kolchozā „Darba tauta“. Šo kolchozu priekšsēdētājiem der atgādināt vienu vecu tautas parunu: „Atņāca laime, pietrūka prāta!“ Tā, lūk, iznāk, izdevās sagatavot daudz un labas barības, bet lopiņiem izbarot to neprot.

Pirmā garākā slēgtās kanalizācijas līnija Livānos

Dzīva celtniecības rosme šodien vērojama gar dzelzceļa malu no Livānu spirta rūpnīcas līdz Dubnas upei. Te spirta rūpnīca būvē slēgtu kanalizācijas līniju, pa kuru novadīs upē rūpnīcas netīros ūdeņus.

Ko tad dos pilsētai šis jaunais celtniecības objekts? Ve-

cais vajējais spirta rūpnīcas netīro ūdeņu novadgrāvis netiks lietots. Līdz ar to vairs netiks piesmakots gaiss tajos pilsētas kvartālos, kur šis grāvis tek cauri. Jaunajā kanalizācijas tīklā tiek iebūvētas vairākas nosēšanas kameras un chlorkameras, kurās caurtekošie ūdeņi tiks

atfiltrēti un dezinficēti. Dubnas upē starp abiem tiltiem no kanalizācijas caurules ieplūdis tīrs ūdens. Pie jauna spirta rūpnīcas kanalizācijas tīkla varēs pieslēgt tuvumā esošās ēkas, līdz ar to uzlabosies sanitāri-higieniskie apstākļi dzīvojamās mājās un pilsētā. A. Birzāks

Norēķināties ar valsti kartupeļu obligatās piegādēs — katra kolchoza pirmais uzdevums

Mūsu rajona kolchozu darbaļaudis jau paveikuši galvenos rudens darbus. Raža no laukiem novākta. Pilnā sparā rit zemes aršana un līnu produkcijas apstrāde. Pildās kolchozu klēšu apcirņņi, iezīemoti dārzāji un kartupeļi. Daudzos kolchozos kolchoznieki saņem avansā gan naudu, gan lauksaimniecības produktus.

Tas ir labi. Bet kolchoziem ir vēl viens svarīgs un neatliekams uzdevums — nokārtot obligatās valsts nodevas un MTS naturmaksu par veikto darbu kolchozos. Kā tad tiek šis uzdevums veikts obligāto kartupeļu nodevu kārtošanā? Ļoti slikti. Rajona kolchoziem šogad jāpiegādā valstij obligāto nodevu, iepirkuma un MTS naturmaksas veidā 1345 tonnas kartupeļu. Pašlaik šis valstiskais uzdevums izpildīts tikai par 28 procentiem. Vai rajona kolchozos šogad nav šā lauksaimniecības produkta? Nē. Iespējas norēķināties ar valsti bija un ir. To pierāda vesela rinda kolchozu, kas reizē ar kartupeļu novākšanu norēķinājās ar valsti. Lūk, kolchozs „Sarkanais karogs“ savas saistības ar valsti kartupeļu piegādē izpildījis par 111 procentiem, „Darbs“ par

140 procentiem, Kaļiņina vārdā nosauktais — par 169 procentiem un daudzi citi pārsnieguši plānu.

Rajonu kartupeļu nodošanas plāna izpildē uz leju velktie kolchozi, kuri neuzskata par pirmo pienākumu norēķināties ar valsti. Piemēram, kolchozs „Uzvara“ šogad novācis 216 tonnas kartupeļu. Taču līdz šim šī kolchoza vadītāji nav nodevuši nevienu kilogramu kartupeļu ne obligatās nodevās, ne valsts iepirkumā, ne arī par MTS darbu. Tāpat nepilda savu pienākumu kolchozs „Gaisma“, kurš arī nav nodevis nevienu kilogramu. Kolchozi „Latgales zieds“ un „Padomju Latvija“ nodevuši tikai ap vienu tonnu kartupeļu, bet vesela rinda savu plānu nav izpildījuši ne par 10 procentiem.

Ar šādu stāvokli nedrīkst samierināties ne kolchozu priekšsēdētāji, ne lauksaimniecības speciālisti, ne vietējo padomju darbinieki. Mēs nedrīkstam palikt parādā valstij, kad mums ir kartupeļu rezerves. Nevar uzskatīt par normalu tādu stāvokli, kad kolchozā liellopiem un cūkām izbaro kartupeļus, bet ar valsti kolchozs nav norēķinājies.

Nevar attaisnot daudzus kolchozu vadītāju iebildumus, ka, lūk, slikti ceļi, nevar izvest. Livānu spirta rūpnīca norīkojusi darbā vairākus pastāvīgus un ceļojošos kartupeļu pieņemšanas punktus. Spirta rūpnīca ar savu transportu aizved nodotos kartupeļus. Tātad slikti ceļi ir tikai atrunāšanās.

Katram jāsaprot, ka izdevīgāk kartupeļus nodot tūlīt rudenī, bet nevis gaidīt, kad daļa no tiem sabojāsies. Jānorēķinās arī ar to, ka nodotie kartupeļi neprasa vairs darbaspēka to iezīmošanai un uzraudzīšanai. Kartupeļu nodevu neizpilde un gaidīšana uz labu ceļu novedīs tikai līdz tam, ka liels daudzums aizies zudumā, kā tas jau noticis kolchozā „Latgales zieds“, kur no piegādātiem kartupeļiem spirta rūpnīcā ap 50 procentu bija sabojājušies, nekam nederīgi.

Drīzāk norēķināties ar valsti kartupeļu piegādē ir katra kolchoza vadītāja un lauksaimniecības speciālista pirmais pienākums. Par to jācīnās visiem: vietējām padomēm, partijas un komjaunatnes organizācijām, kolchozniekiem.

A. Parnenkovs

Par mācību un audzināšanas darbu uzlabošanu

Skolās noslēdzies pirmais ceturksnis un uzsākts jauns darba posms, tādēļ īsumā jāapstājas pie veiktā, lai, ņemot vērā darbu pieļautās kļūdas, pirmo pusgadu beidzot, uzlabotu mācību un audzināšanas darbu skolās.

Sakarā ar LPSR Ministru Padomes un Izglītības ministrijas lēmumiem par vecāko klašu piedalīšanos kolchoza darbos un ņemot vērā to, ka daudzas skolas bija slēgtas.

Skolu direktoriem bija dotas tiesības atzīmes skolēniem par I ceturksni neizlikt, bet novērtēt skolēnu zināšanas pusgada beigās, jo nebija iespējams visu programā paredzēto vielu izņemt, tādēļ arī runāt par skolēnu sekmēm neesmu domājis.

Un tomēr II ceturksnī daudz kas jāņem vērā, jāmācās no pieļautām kļūdām.

Pirmais un galvenais noteikums tam, lai skolēni būtu sekmīgi, ikgadus pārietu no klases klasē un savlaicīgi beigtu 7. klasi, ir visu skolēnu iesaistīšana mācībās jau no pirmās mācību dienas un skolas regulāra apmeklēšana. Pirmajā ceturksnī, pārbaudot skolās obligatās izglītības realizēšanas gaitu, jākonstatē, diemžēl, ka ne visi 7—15 gadus vecie bērni, kam jāapmeklē skola, to apmeklēja.

Tā no Līvānu pirmās vidusskolas mikrorajona divi skolēni Līvānu pilsētas izpilžu komitejas un skolas nolaidības dēļ neattaisnoti neapmeklēja skolu. Mežāncānu pamatskolas pārzīnes un Sīļu 7-gadīgās skolas direktora nepietiekamas kontroles dēļ I. ceturksnī skolu neapmeklēja Nikolajs Gavrilovs. Lai gan Vanagu 7-gadīgās skolas direktors skolā ar aktu pie-

ņēmis Antonu Mežinski no Dambiņu pamatskolas mikrorajona, minētais skolēns visu I ceturksni skolu neapmeklēja un nebija pat ieslēgts klases žurnāla skolēnu sarakstā.

Jau pievestie fakti vien rāda, ka skolas, ciemu padomes, pilsētas izpilžu komiteja un pati sabiedrība pietiekami nopietni nenovērtē jautājumu par visu skolēnu iesaistīšanu skolā.

Svarīga ir katra mācību stunda, pareiza laika sadale stundā, uzskates pielietošana, skolēnu aktivitāte. Tas viss ceļ stundas kvalitāti. Bet arī šie svarīgie faktori rajona skolās vēl nav nostiprināti: daudzreiz trūkst atbilstošas uzskates (sevišķi pamatskolās), nav nepieciešamo rīku fizikulas stundu izvešanai, trūkst vēstures un citas kartes skolās.

Skolu direktoriem un pārzīņiem jaunajā mācību ceturksnī jāpieliek visi spēki un prasme, lai minētos trūkumus novērstu un līdz ar to uzlabotu mācību un audzināšanas darbu skolā.

Bet skolas vienas nevarēs veikt svarīgos uzdevumus, ja visa sabiedrība tās neatbalstīs, tādēļ jaunajā ceturksnī arī ciemu padomēm un pilsētas izpilžu komitejai lielāka uzmanība jāvelta skolām, lai nekavējoties iesaistītu skolās tos skolēnus, kas kaut kādu neattaisnotu iemeslu dēļ skolu neapmeklēja I ceturksnī. Šajā darbā aktīvi jāiesaistās arī visai mūsu sabiedrībai. Tikai kopīgiem spēkiem mēs varēsim savlaicīgi un labi veikt partijas un valdības lēmumus izglītības laukā.

Z. Rumba,
tautas izglītības nodaļas
skolu inspektors

Agronoma padoms

Sēklas kartupeļu zaļināšana

Lai iegūtu augstu kartupeļu ražu, vajadzīga laba sēkla. Eksperimentālajā saimniecībā „Spēgiri” (Maskavas apgabals) izdarīti izmēģinājumi, uz kuru pamata padomju zinātnieki izstrādājuši jaunu metodi kartupeļu zaļināšanai, tā saucamo zaļināšanu, ko izdara tūlīt pēc kartupeļu norakšanas. Tas ir vienkāršs un visiem pieejams paņēmieni. Norakstos kartupeļus, kas atlasīti sēklai, izber zem nojumes vienā divās kārtās un divreiz dienā pārlāpsto. Kartupeļi drīz sāk paliktiežāji. Pēc 10—15 dienām, pārgriežot dažus bumbuļus, redzams, ka tie ir viscaur kļuvuši zaļi. Ar to zaļināšanas process ir pabeigts, sēklas kartupeļi sagatavoti uzglabāšanai.

Zinātnieki konstatējuši, ka gaismas ietekmē kartupeļos attīstās glikozīts — solonins, kas ir teicams antiseptisks līdzeklis pret kartupeļu puvi. Tas dod iespēju sēklas kartupeļus ziemā labi uzglabāt, tos nepārlasot.

Sēklas kartupeļu zaļināšanu esmu izmēģinājis divus gadus. Šim nolūkam ņemu agrīnos kartupeļus, kas uzglabāšanā parasti ātrāk bojājas. Izmēģinājumiem bija labi panākumi. Zaļie bumbuļi uzglabājas līdz pat pavasarim, izstādīti dod daudz asnu un vasarā neslimo; turklāt to veģetācijas periods samazinās apmēram par divām nedēļām. Tātad tos var novākt par divām nedēļām ātrāk, kas Latvijas apstākļos ļoti svarīgi, jo rudenī kartupeļu rakšanas laiks pie mums parasti ir lietais.

Agronoms F. Sprūds,
Liepājas rajona Kirova vārdā
nosauktā kolchoza priekšsēdētājs

Parunāsim par pieklājību

Vārds „pieklājība” pazīstams visiem un šā vārda jēgu, man šķiet, lieki skaidrot. Katram patīk pieklājīgs un laipns cilvēks. Lai mēs dzīvojam pilsētā vai laukos, nekas mūs netraucē būt pieklājīgiem. Pieklājības pakāpi nenosaka arī cilvēka profesija. Atliek tikai pavaicāt sev: vai es arī esmu pieklājīgs?

Nevar attaisnot to jauniešu daļu, kas neprot vai arī negrib pieklājīgi uzvesties. Varbūt viņi nezina, ko drīkst atļauties un ko nevar?

Nē, tas nav tiesa. Kurš gan nezina, ka, ejot pa durvīm, vispirms jāpalaiž vecāks cilvēks vai sievietē? Un tomēr bieži vien tas tā nenotiek. Izejot, no veikala, kino, vilciena un citām vietām, vai kur ejot, bieži durvis jāsaduras ar kādu pusaudzi, kas nebūt nedomā tev pagriezt ceļu. Ja viņam aizrādīs, tad dzirdēs kādu rupju piezīmi vai sastapsi vienaldzīgu skatu. Rodas jautājums, vai šāds jauniešs arī mājās rīkojas līdzīgi. Jādomā, ka tāpat, jo pretējā gadījumā viņš nebūtu izveidojušs šādas iemaņas. Un vai vecākiem tāds dēls patīk? Par to jāsaubās.

Šādi „varoņi” nepieklājīgi rīkojas arī plašākā sabiedrībā, tādās vietās, kur jāstojas ar daudz cilvēkiem. Ja viņam „jāizlauž” sev ceļš, darbā tiks palaisti elkoņi, tas nekas viņa uztverē, ka cits tiks pagrūzts. Citi uz tādu „ceļlauzi” noskatās ar nievū vai nepatiku, citi reaģē ar aizrādījumiem, bet viņam viss vienalga.

Ja kur trūkst sēdvietu, tad nepārspīlēšu, ja teikšu, ka vienmēr iespējamo sēdvietu daļu būs aizņēmuši minētie „varoņi” un viņi aukstasinīgi noskatīsies, kā, atstutējusies pret sienu, stāv kāda māte ar

bērnu, vai sirmgalvis. Pamēģini viņu pakustināt. Un tomēr derētu to darīt: ja viņš nesaprot pats un neklausa pieklājīgiem vārdiem, tad vajadzētu „pacelt” ar vīriešu spēku. Lai izjūt kaunu un atceras to uz visiem laikiem. Bet mums netrūkst tādiem arī aizstāvju.

Daži jaunekļi aizmirsuši pat viselementārāko pieklājības formu — sasveicināšanos. Ja tāds tādu satiek, tad kaut kā viņi saprotas, bet citus cilvēkus sveicināt viņi pavisam neprot. Liekas, ka viņam mēle stīva vai kakls nelokās. Nekas tamlīdzīgs! Šie jaunieši ļoti lokani un runīgi, bet tikai tur, kur nevajag.

Visiem mums zināmi vārdi „lūdzu” un „paldies”. Bet arī tos daži ir „aizmirsuši”. Veikalā viņš pagrabj pirkumu, bet par to nepateicas. Nepateicas arī tad, kad kāds cilvēks viņam ko pasniedz. Droši vien arī mājās, aizejot no galda, viņš to nedara. Bet varbūt māte un tēvs to no viņa neprasa? Kas šai gadījumā vainīgs?

Protams, pirmkārt, šeit vainojams pats jauniešs, kas neprot pats visnepieciešamākās pieklājības formas. Bet jādomā arī par šā jaunieša audzināšanu gan mājās, gan skolā, gan sabiedrībā. Ja maz par šiem dzīvīti svarīgiem jautājumiem esam domājuši līdz šim, tad par to jāpado mā turpmāk. Gan ģimenei, gan skolai, gan visai sabiedrībai asi un noteikti jāvērsas pret šādiem nepieklājīgiem izlēcieniem, bet pašiem jauniešiem jāsaprast, kas ir labs, kas slikts, kas ir atļauts un kas ne.

Cilvēki kļūst arvien izglītotāki un kulturalāki, tāpēc ir iespējams novērst šādas atsevišķus gadījumus.

V. Lapa

Satikšanās

Pa Maskavas ielām, sarkaniem karogiem plandot, virzījās ļaužu straume. Šinī virpulī laistījās smaidi, skanēja dziesmas. Tik daudz prieka, jautrības un liksmes bija šajos gaišajos Oktobra svētkos. Orķestrim spēlējot, ar dziesmām gāja demonstranti. Bet šie divi, likās, neko nemanot, stāvēja uz Liela Akmens tilta un nekādi nevarēja izrunāties.

Vecais metallējs Mārtiņš Ķimelis 38 gadus neredzējās ar savu brāli Kārlī. Un, lūk, satikās brāļi, kuri viens otru jau domāja mirušus. Viņiem garām gāja tūkstošiem ļaužu, bet viņi, vecie strēlnieki, nogrimuši atmiņās, stāvēja visas Maskavas priekšā. Svētku troksņos viņi dzirdēja akmens bruģa rīboņu 1917. gadā, pa kuru Kremli ielauzās kaujas aizrautie sarkangvardi. Sen tas bija — pirms 40 gadiem. Mārtiņš tajā laikā organizēja dražinas Rogožsko-Simonovskas, Zamoskverečjes un Lefortu rajonos, Kārlis vadīja Sarkanās gvardes rajona štābu.

Dzīve sen iemācīja Ķimeļus būt patstāvīgiem — tanī pat

dienā, kad ar trim šāvieniem tika nogalināts viņu tēvs, Rīgas strādnieks. Viņu nošāva dienas laikā par streiku organizēšanu. Gāja, dienā nostādājies cilvēks mājās, netika līdz mājām kādus piecus simtus soļu un nokrita, asinīm noplūdis. Proletariēšu iebaidīšanai žandarmi nošāva strādnieku pie mājām. Iekliedzās un tepat nokrita uz zemes bēdu satriektā māte, ilgi nevarēja pacelt viņu par bērniem kļuvušie bērni.

Tā, lūk, beidzās viņu baskājainā bērība. Mārtiņš un Kārlis kļuva par ganiņiem — ģimenes apgādniekiem. Bet tikko paugās, aizgāja strādāt rūpnīcās: Mārtiņš par mācekli lietuvē, Kārlis — par virpotāju. Rīgas strādnieki uzņēma savā vidū kritušā revolucionāra bērnu un iemācīja tos cīnīties par strādnieku lietu. Gadījās Mārtiņš trinkšķina balalaiku, fabrikas jaunieši dzied līdz. No malas noskatoties — vienkārši priecājas, bet būtībā novērs oksķeru uzmanību, apsargā sanāksmi.

1905. gadā Rīgas strādnieki uzstājas saliedēti. Bija arī viņiem ieroči, bet neizturēja

caru karaspēka spiedienu. Daudzi toreiz krita nolodēm, daudzi noslika Daugavā, atkāpjoties pa plāno ledu. Mārtiņš Ķimelis neizbēga cietumam. Trīs gadus viņu turēja ieslodzījumā, mocīja, draudēja ar nošāšanu, veda pie karātavām. Viņš smagi saslima un viņu, kā bezcerīgi slimu, izlaida uz galvošanu. Biedri palīdzēja tikt mājās un pārbraukt uz Maskavu.

Maskavas fabrikās un rūpnīcās var satikt daudzus triju revolūciju veteranus. Mārtiņš Ķimelis jau sen saņem personālo pensiju, bet lietuvī viņš nepamet. Vladimira Iljiča vārdā nosauktajā rūpnīcā viņš ir uzaudzinājis veselu pulku kvalificētu strādnieku.

Kopā ar kolektīvu Mārtiņš izgāja arī Oktobra demonstrācijā, aicinot līdz arī brāli. Un, lūk, pēc demonstrācijas viņi apstājās pie Kremļa un priecājās par svētkiem rotāto Maskavu, runāja par bijušo. Atminējās viņi Simanovskas pulvera pagraba ieņemšanu, kam bija liela loma cīņā par Padomju varu Maskavā. Šinī kaujā viņi bija abi — dražinu organizētājs un sarkangvardu štāba priekšnieks. Revolucionārā Maskava toreiz saņēma šau-

tenes, patronas, rokas granātas. Apbrunojušies sarkangvardi devās uzbrukumā pret junkuriem un kadetiem. Kārlis Ķimelis ar savu nodaļu šturmeja Krutickas kazarmas, Mārtiņš — Kremli, telegrafu, junkuru skolu, pilsētas galvas māju.

Pēc padomju varas nodibināšanas partija deva Ķimeļiem kaujinieciskus uzdevumus. Metallējs kļuva par Sarkanās Armijas apgādes nodaļas pilnvaroto, virpotājs kļuva par čekistu. No tā laika šķīrās viņu dzīves ceļi un brāļi viens par otru nezināja neko līdz šai nesenajai dienai, kad viņi satikās Rīgas stacijā Maskavā.

Cik gan Mārtiņš netika rakstījis uz dažādām adresēm, bet atbildes no brāļa nebija. Arī Kārlis pa šo laiku mekleja Mārtiņu. Izrādījās, ka viens no viņiem drīz pēc kara atgriezās Maskavā un strādāja Vladimira Iljiča vārdā nosauktajā rūpnīcā, otrs — apmācīja jaunus strādniekus Vitebskā, kur arī nodzīvoja gandrīz gadsimta ceturtdaļu.

Un tagad viņi atcerējās pagājušos gadus, runāja par to, kā dzīvojuši šo trīsdesmit

astoņu gadu laikā. Viņiem garām gāja tūkstoši ļaužu, gāja jaunā paaudze. Viņu priekšā Maskava svētku rotā, mūžam jaunā, mirdzošā pilsēta.

Tā arī stāvēja viņi, sirmgalvji, pie vecajām Kremļa sienām, kur kādreiz kopā ar Maskavas proletariātu izcīnīja savu pēdējo uzvaru nesošo kauju. Nāca atmiņā isie atpūtas brīži pēc kaujām ar baltgvardiem. Daudzās vietās toreiz dega šāviņu aizdedzinātā Maskava. Un ne tikai pār Maskavu, pār visu Krieviju plīvoja ugunsgrēka blāzma. Liesmās radās un auga jaunā Padomju valsts, nodibinājās tautas-varones jaunā dzīve, kuras sasniegumi tik krāšņi atspoguļojās 40 gadu jubilejas dienā, Lielās Oktobra revolūcijas 40. gadadienā.

V. Novoselovs,
(No laikraksta
„Pravda” № 316)

Kļūdas izlabojums

Mūsu laikraksta šā gada 12. novembra numurā ieviesusies kļūda. Pārskatā par piena ieguvī kolchozā „Sarkanais karogs” no vienas gove izslaukta 1520 kg, nevis 1820, kā tas bija pārskatā.

Redaktore H. JEROFEJEVA